

EL LENGUATGE

Adverbis conjuncionals (I)

É s ben sabut que, excepcionalment, la preposició *sense* es pot usar amb valor adverbial. Podem dir, efectivament, *Els uns anaven amb corbata i els altres anaven sense*, però no podem dir, en canvi, *Els uns anaven sense corbata i els altres anaven amb*. També les preposicions que indiquen la situació d'una cosa respecte a la situació d'una altra, com *dins fora, davant, etc.*, poden usar-se com a adverbis: *Nosaltres érem dins la casa i Vosaltres éreu fora. El vam trobar davant l'ermita i Sempre va davant*. Però, fora d'aquests casos, i potser d'algun més (alguna locució prepositiva) que en trobaríem, quan d'un mot diem que és una preposició significa que s'ha d'usar sempre com a introducció d'un grup nominal o d'un altre mot amb contingut significatiu, com un pronom, un adverb, etc., però no com a element modificador del verb ni com a mot d'enllaç entre dues oracions.

El tipus de relació especial que denoten certes preposicions o locucions prepositives fa que hom se senti temptat a recórrer-hi per a expressar la relació lògica que hi ha entre una oració i el que s'ha dit en l'oració precedent; això és, a utilitzar-les indegudament amb la funció dels mots o locucions que Fabra anomenava adverbis conjuncionals (com *tanmateix, doncs, més aviat, etc.*). I, de fet, en molts casos, la llengua ja ha previst aquesta possibilitat, amb l'ús d'aquestes preposicions precedint una forma pronominal (com *això* o *tot* que recull en un sol mot el que s'ha dit precedentment, i el qual us admet dues anàlisis diferents, totes dues vàlides: la preposició manté la seva condició d'introduir un terme amb significació (un pronom); i els conjunts originats poden ésser considerats adverbis conjuncionals. Es el cas de *per això, a desgrat d'això, no obstant això, ultra això, amb tot, malgrat tot, etc.*, que formen una sèrie que podem considerar oberta: *sense això, contra això, a causa d'això, etc.*

En casos com *per això* o *amb tot*, ningú no tindrà certament la temptació de reduir aquestes locucions a la preposició, dit altrament, a prescindir de les formes pronominals *això* i *tot*; ningú no dirà *Rer està tan contenta* en lloc de *Per això està tan contenta*. En canvi, no és infreqüent l'ús de *a desgrat, no obstant, ultra* i *malgrat* en lloc de *a desgrat d'això, no obstant això, ultra això i malgrat tot*.